Με τας εκπλωσεις της Ναυτικης Εβδομαδος αναπτύσσεται ή ἀγάπη, κυρίως τῶν νέων πρὸς τὴν θάλασσαν. Ὡραῖος στόχος, ἀναγόμενος εἰς τὸ βάθος τῶν πεπρωμένων τῆς Φυλῆς. Ἂς διευρύνωνται λοιπὸν κατὰ τὸ δυνατὸν αἱ ἐκδηλώσεις αὐταί.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Οἱ λουόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν πολλαπλασιάζονται καθ' ἡμέραν μὲ τὴν ἔντασιν τοῦ καύσωνος. Ἂς ἔχουν ὅμως πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς ὁδηγίας τοῦ Λιμεναρχείου, ὥστε ν' ἀποφεύγωνται τὰ ἀτυχήματα ἢ δυστυχήματα.

ΔΙΑ ΤΕΤΡΑΗΜΕΡΟΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΝ

ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΖΕΥΓΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΜΑΣ

Τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ συνεργάτου μας κ. Δ. Γ. ΚΑΡΜΟΚΟΛΙΑ

Δύο διακεκριμένοι Ἀμερικανοὶ ἀνθρωπολόγοι, ὁ Δρ. Μπερνάρντ καὶ ἡ σύζυγός του Δρ. Ἔθελ Ἀγκίνσκυ ἀφικνοῦνται εἰς Πάτρας τὴν 27ην Ἰουνίου διὰ τετραήμερον παραμονήν. Ὁ στα θμός των εἰς Πάτρας ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ των ταξιδίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐλπίζουν νὰ καλύψουν τὰς κυριωτέρας περιοχὰς τῆς χώρας μας κατὰ τὸ διάστημα τοῦ θέρους.

Μέχρι καὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὁ Δρ. καὶ ἡ κυρία Ἀγκίνσκυ ἐδίδαξαν εἰς τὰ Πανεπιστήμια Σίτυ Κόλλετζ καὶ Χάντερ Κόλλετζ τῆς Νέας Ὑόρκης τῶν ὁποίων διετέλεσαν πρόεδροι εἰς τὰ ἀντίστοιχα τμήματα τῆς Κοινωνιολογίας καὶ Ἀνθρωπολογίας. Ἡ κυρίως κατεύθυνσίς των εἰς τὸν ἀνωτέρω κλάδον ἐδόθη κατὰ τὰ ἔτη 1931 — 1935 ὁπότε εἰργάσθησαν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ Δευτέρου των ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ περιφήμου ἀνθρωπολόγου Φράντς Μπόας, τότε εὑρισκομένου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Κολούμπια. Ὁ περιώνυμος σκαπανεύς, ὑπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἠνδρώθη ὁλόκληρος γενεὰ διασήμων ἀνθρωπολόγων ὡς οἱ Μάργκαρετ Μήντ, Ρούθ, Μπένεντικτ, Ἔντουαρντ, Σαπίρ, Ἄλφρεντ, Κρόμπερ, Ρόμπερτ Λόουη καὶ Ἀλεξάντερ Γκολντοβάϊζερ ἐνέπνευσεν εἰς τὸ ζεῦγος Ἀγκίνσκυ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν κλάδον καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι μὲ τὴν ἐφαρμογὴν καταλλήλου μεθόδου, ἡ κατανόησις καὶ ἐξήγησις τῶν διαφόρων πολιτισμῶν θὰ καθίστατο πλέον προσιτὴ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν.

Ἡ ἀνθρωπολογία, ὡς δηλοῖ ἡ λέξις, ἀσχολεῖται μὲ τὴν μελέτην τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς μέχρι σήμερον. Ἐξετάζει τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους μας, τὴν ἀνάπτυξίν του καὶ τὰς ἐξωτερικὰς διαφοράς, τὰς ὁποίας παρουσιάζουν αἱ διάφοροι, φυλαὶ ἀνὰ τὴν γῆν. Αἱ 4 κύριαι ὑποδιαιρέσεις της εἶναι: ἡ φυσικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀνθρωπολογία, ἡ ἀρχαιολογία καὶ ἡ γλωσσολογία. Εἰς τὴν πολιτιστικὴν ἐπίσης ἀνήκει καὶ ἡ ἐθνολογία. —μελέτη τῶν σημερινῶν πολιτισμῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 40 καὶ πλέον ἐτῶν συνδέσμου των μὲ τὸν ἀκαδημαϊκὸν κόσμον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐδίδαξαν καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια Μπέρκλεϋ, Συρακουσῶν καὶ Νιοῦ Ὑόρκ Γιουνιβέρσιτυ οἱ δύο ἐπιστήμονες ἔχουν συσσωρεύσει ἀξιοζήλευτον πλειάδα περαγμηνῶν, τῶν ὁποίων ἕνα μικρὸν μέρος παρατίθεται κατωτέρω:

Χρηματικαὶ χορηγήσεις: Ἀπὸ τὸ Κολούμπια διὰ μελέτην τῆς Ἰνδιανικῆς φυλῆς Πουγιάλοπ, ἀπὸ τὸ Ν. Ὑόρκ Γιουνιβέρσιτυ διὰ μελέτην τῆς φυλῆς Πόμο, ἀπὸ τὰ Ἱδρύματα Οὐένεργκεν καὶ Ροκφέλλερ δι' ἀνθρωπολογικὰς ἐρεύνας, ἀπὸ τὸ Ν. Ὑόρκ Γιουνιβέρσιτυ καὶ τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Συρακουσῶν διὰ μελέτην εἰς Καλιφόρνιαν, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέσχον 32 ἐπιστήμονες, τῶν ὁποίων προήδρευσαν ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἀγκίνσκυ. Τὰ ἔτη 1956 καὶ 1957 ἐξεπροσώπησαν τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας εἰς τὰ διεθνῆ ἀνθρωπολογικὰ συνέδρια τῆς Κοπεγχάγης καὶ τοῦ Τουρίνου, τὰ δὲ ἔτη 1936 — 1937 καὶ 1958 ἐδίδαξαν εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ Τιέν — Τσὶν καὶ τοῦ Μπουένος Ἄϋρες. Ὁ Δρ. Ἀγκίνσκυ διετέλεσε πρόεδρος τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἀνθρωπολογικοῦ Συνδέσμου, τὰ ἔτη 1933 — 46, διηύθυνε πειραματικὴν διδασκαλίαν τῆς ἀνθρωπολογίας μέσῳ τηλεοράσεως τὸ 1962 καὶ ἐχρημάτισε σύμβουλος τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως σχετικῶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τακτικῆς πρὸς τὰς Ἀμερικανικὰς Ἰνδιανικὰς φυλάς.

Ἐνδιαμέσως, ἐπεσκέφθησαν τὴν Χαβάην, Κίναν, Ἰαπωνίαν, Ἰνδίαν, Εὐρώπην, Ν. Ἀμερικὴν καὶ τὰς νήσους τῆς Καραϊβικῆς ὅπου ἐμελέτησαν τοὺς τοπικοὺς πληθυσμοὺς καὶ συνεπικουρούμενοι ἐκ τῶν λοιπῶν δεδομένων, κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς ἀνθρωπίνης ἑνότητος. Ἡ ἀνωτέρω ἰδέα ἀποτελεῖ ἕνα ἐκ τῶν κεντρικῶν σημείων τῆς ἐπιστημονικῆς των θεωρίας, ἡ ὁποία, ἐν ὀλίγοις, σημαίνει ὅτι, ἐὰν ὅλοι οἱ παράγοντες ἦσαν μαθηματικῶς ἴδιοι, ὅλα τὰ ἀνθρώπινα ὄντα θὰ εἶχον τὰς αὐτὰς τάσεις καὶ ἱκανότητας.

Τοιαύτη θεωρία ἀπορρίπτει τὰς δοξασίας περὶ φυλετικῆς ἀνωτερότητος ἢ κατωτερότητος καὶ ἐναποθέσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἀναποφεύκτους πολιτιστικὰς διακυμάνσεις.

Οἱ καθηγηταὶ Ἀγκίνσκυ πιστεύουν εἰς τὰς ἱκανότητας τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀπανταχοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἐξέλιξίς του εἰς πλέον προηγμένον ἐπίπεδον εἶναι ζήτημα διαγνώσεως τοῦ πρακτέου καὶ κατάλληλος ἐφαρμογὴ διαφόρων μέσων διὰ τὴν πραγματοποίησίν του. Ἡ ἀκμὴ καὶ παρακμὴ λοιπὸν ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε πολιτισμῶν δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα «φάσεων» νεανικότητος, ὡριμάνσεως καὶ ἀναποφεύκτου γηραιότητός των, ἀλλὰ ἀποτέλεσμα ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν, ἀνθρωπίνης εὐφυΐας, ἀνθρωπίνων σφαλμάτων.

Μέρος τῆς ἐφετεινῆς ἐπιστημονικῆς ἐπιχειρήσεως ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν συγκριτικὴν μελέτην τῆς Ἑλλάδος ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας χώρας, αἱ ὁποῖαι ἀντιμετώπισαν τὰς αὐτὰς δυσκολίας οἰκονομικοκοινωνικῆς ἀναπτύξεως.

Βοηθοὶ εἰς τὸ ἔργον τῶν καθηγητῶν Ἀγκίνσκυ θὰ εἶναι ὁ κ. Ἄρθουρ Ἄτλας, ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Χάντερ καὶ ὁ γράφων.

Ὁλόκληρος ἡ εἰς τὴν Ἑλλάδα τρίμηνος παραμονὴ τῆς τετραμελοῦς ἀποστολῆς ἔχει χρηματοδοτηθῆ ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Παγκοσμίου Κατανοήσεως, ἑδρεῦον εἰς Νέαν Ὑόρκην.

Μετὰ τὰς Πάτρας, οἱ καθηγηταὶ Ἀγκίνσκυ καὶ οἱ δύο βοηθοί των θὰ περιοδεύσουν ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον, κατευθυνόμενοι κατόπιν πρὸς τὰς Ἀθήνας, Βόρειον Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους.

Δ. ΚΑΡΜΟΚΟΛΙΑΣ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Τὸ ἀμυντικὸν σύστημα τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ ἐνισχύεται ἤδη σημαντικῶς

ΔΥΝΑΤΗ Η ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ

ΝΤΕΝΒΕΡ (Κολοράντο). — Δρόμος πρὸς τὴν ἀποτελεσματικώτεραν καταπολέμησιν τῶν λοιμώξεων, τῶν ἀλλεργικῶν καταστάσεων καὶ τῶν ἀντιδράσεων τοῦ ὀργανισμοῦ κατὰ τῆς μεταμοσχεύσεως ξένων ὀργάνων, ἀνοίγεται χάρις εἰς ἐξόχως σημαντικὴν ἐργασίαν δύο ἐρευνητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Κολοράντο. Οἱ δύο ἐπιστήμονες ἠδυνήθησαν νὰ παρασκευάσουν συνθετικῶς ἀντισώματα, ὅμοια κατὰ τὴν βιολογικὴν των ἰσχὺν μὲ τὰ φυσικά, ποὺ παρασκευάζει ἕνας μολυνθεὶς ὀργανισμός.

Ἀντισώματα εἶναι, ὡς γνωστόν, αἱ βιομηχανικαὶ ἐκεῖναι οὐσίαι, ποὺ παρέχει ὁ ὀργανισμός, εἰδικῶς διὰ νὰ κατασυντρέψῃ τὰ μικρόβια ἢ τοὺς ἰούς, ποὺ εἰσβάλλουν εἰς αὐτόν. Οἱ ἐρευνηταὶ τοῦ Κολοράντο συνέθεσαν τεχνητῶς ἀντισώματα, τὰ ὁποῖα μέσα εἰς τοὺς δοκιμαστικοὺς σωλῆνας τοῦ ἐργαστηρίου των κατέστρεψαν μέχρι ποσοστοῦ 93% τοὺς ἰούς, ἐναντίον τῶν ὁποίων παρεσκευάσθησαν.

Τὸ ἐπίτευγμα αὐτὸ θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἰατρικῶν κύκλων τῆς Ἀμερικῆς ὡς ἓν τῶν σημαντικωτέρων τοῦ ἔτους, μὲ εὐρεῖς ἀντικτύπους εἰς πλείστους κλάδους τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς. Τοῦτο, διότι τὰ ἀντισώματα καταστρέφουν ὄχι μόνον τὰ μικρόβια καὶ τοὺς ἰούς, ποὺ εἰσβάλλουν εἰς τὸ σῶμα διὰ νὰ τὸ βλάψουν, ἀλλὰ καὶ εὐεργετικὰ συστατικά, ποὺ ἔρχονται διὰ νὰ τὸ σώσουν. Συνεπῶς, ἡ συνθετικὴ παραγωγὴ τῶν ἀντισωμάτων θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν μὲν καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν δέ. Καὶ θὰ ἐνισχύσῃ οὕτω τὴν καθόλου ἀμυντικὴν ἱκανότητα τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ.

ΜΕΛΕΤΑΤΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑΝ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ.— Νέαι ἰδέαι σχετικαὶ μὲ τὴν διανομὴν ἐμπορευμάτων διὰ διαστημικῶν μεταφορικῶν μέσων διετυπώθησαν εἰς τὸ 6ον Εὐρωπαϊκὸν Συμπόσιον Τεχνολογίας τοῦ Διαστήματος, τὸ ὁργανωθὲν ὑπὸ τῆς Βρεταννικῆς Διαπλανητικῆς Ἑταιρίας εἰς Μπράϊτον, τῆς Ν. Ἀγγλίας τὴν 23ην παρ. Μαΐου.

Ὁ κ. Τ. Γ. Σμίθ τοῦ Βρεταννικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀεροπλάνων, περιέγραψεν ἕνα σύστημα, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν χρειάζονται πύραυλοι πρώτου καὶ βοηθητικοῦ σταδίου. Εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον καλεῖται «Σύστημα Μάσταρντ», χρησιμοποιοῦνται ὁμάδες ἐκ τριῶν πυραυλοκινήτων ὀχημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ὅμοια. Δύο ἐκ τῶν μονάδων χρησιμεύουν ὡς δυναμομηχαναὶ ἐνισχύσεως πρώτου σταδίου. Ἐκτοξεύονται καὶ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν γῆν ἐξ ὕψους 50.000 μ. περίπου. Τὸ τρίτον ὄχημα, αὐτὸ τοῦτο τὸ διαστημόπλοιον, εἰσέρχεται εἰς τροχιὰν καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν διὰ νὰ προσγειωθῇ καὶ παραδώσῃ τὸ φορτίον του. Εἰς τὸ «Σύστημα Μάσταρντ» ὁλόκληρον τὸ μεταλλικὸν μέρος ἐπαναχρησιμοποιεῖται. Ἄλλα πλεονεκτήματα εἶναι ὅτι πρέπει νὰ κατασκευασθῇ μία μόνον βασικὴ μονάς, μὲ συνήθη πυραυλοκινητῆρα. Ἡ ἐπιτάχυνσις πρὸς ἐπίτευξιν πλήρους ταχύτητος εἶναι βαθμιαία, δεδομένου δὲ ὅτι ἡ ταχύτης, εἰς τὴν ὁποίαν λαμβάνει χώραν ὁ ἀποχωρισμὸς εἶναι σχετικῶς μικρά, εὐκολύνονται τὰ προβλήματα τῆς ἐπανεισόδου εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν δύο μονάδων ἐνισχύσεως.

EUGENIA Σ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Πλ. Γεωργίου Α΄ & Γεροκωστοπούλου 22, τηλ. 72—343

τέως Ἰατρὸς Νοσοκομείου Παίδων «Ἁγία Σοφία»

ΕΛΑΣΤΙΚΑ

PIRELLI

Σ. ΦΙΛΙΠΠΑΚΗΣ Ο. Ε.

ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ 37, ΤΗΛ. 34-56, ΠΑΤΡΑΙ

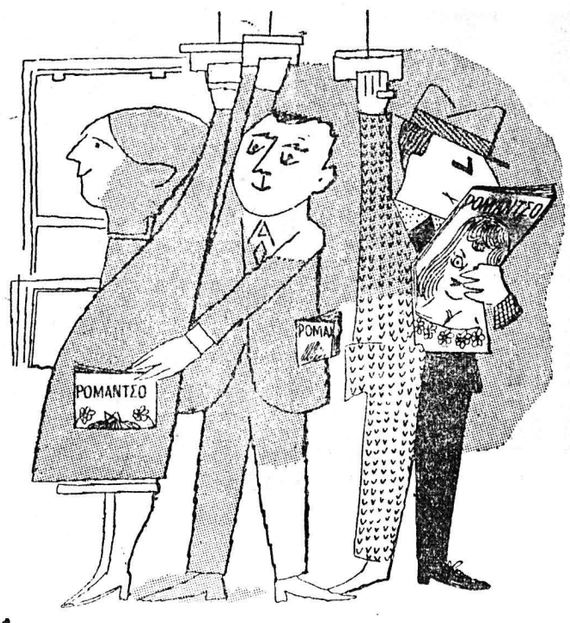

Σὲ 270.000 τεύχη κυκλοφορεῖ ἑβδομαδιαίως τὸ

ΡΟΜΑΝΤΣΟ

Ἡ ἀστρονομικὴ αὐτὴ κυκλοφορία του ὀφείλεται στὴν ἐξαιρετικὰ φροντισμένη ὕλη του, ποὺ ἀγκαλιάζει τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ συγχρόνου ἀναγνώστη

ΡΟΜΑΝΤΣΟ

τὸ μοναδικὸ περιοδικὸ τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας

ΠΟΛΥΣΕΛΙΔΟΝ ΔΡΑΧ. 4

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ — ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ

"ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ"

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 32

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗΝ ΜΟΝΗΝ ΒΛΑΧΕΡΝΑΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΚΔΡΟΜΗΝ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΑΝΩ ΠΟΛΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Ὁ Σύλλογος Πνευματικῆς καὶ Καλλιτεχνικῆς Ἀναπτύξεως ἄνω πόλεως Πατρῶν, στὰ πλαίσια τῶν ποικίλων καὶ εὐστόχων πνευματικοκαλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεών του, ποὺ ἀπὸ πέρυσι περιλαμβάνει καὶ ἐξόχους πρωτοτύπους ἐπιμορφωτικὰς ἐκδρομάς, μὲ ἐπὶ τόπου ἱστορικὰς καὶ θρησκευτικὰς διαλέξεις, συνδυαζομένας μὲ τὴν ἀπαραίτητον ἀλλὰ σεμνὴν ψυχαγωγίαν, ἐξέδραμε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν τῆς Παναγίας Βλαχερνας — Κατακωλων — Πύργου κλπ.

«Ἡ Μονὴ Βλαχερνῶν ἢ Γενεσίου Θεοτόκου εὑρίσκεται ἐν τῷ Νομῷ Ἠλείας πρὸς Ν. τῆς Γλαρέντζης καὶ παρὰ τὸ Χλημούτσιον. Ἐκτίσθη πιθανῶς τῷ 1261 ὡς φραγκικὴ ὑπὸ τῶν μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Βαλδουΐνου τοῦ Β΄ φυγόντων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως κληρικῶν πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ἐκεῖ ὁμωνύμου ἀνακτόρου καὶ κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων μετὰ τὴν ἐκ Μορέως φυγὴν τῶν Φράγκων. πυρποληθεῖσα δὲ μετὰ τῶν ἐγγράφων αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἰβραὴμ πασσᾶ πλὴν τοῦ ναοῦ, ἀνεκτίσθη εἶτα καὶ νῦν εὔπορος οὖσα...». (Γ.πδ).

Ἡ πρώτη ἐντύπωσις ἦτο ἕνα θάμβωμα τῶν ἐκδρομέων σᾶν πάτησαν εἰς τὸ ἐξόχως ὀργιώδες φυσικὸν τοπίον, μὲ τὰ πανύψηλα ἀγριόδενδρά του, ποὺ σκίαζαν ὑπερήφανα καὶ δροσερὰ τὸ βλαστωμένο ἔδαφος μὲ τὰς δροσερὰς πηγάς του. Πάτησαν τὸ πόδι των οἱ ἐκδρομεῖς, τὴν ὥραν ποὺ ἡ πεντακάθαρη ἀτμόσφαιρα ἀγγάλιαζε μὲ σεβασμὸν τὴν γύρω κορυφὴν καὶ ποὺ τὸ δροσερὸ χαμόγελο τοῦ πρωϊνοῦ Ἰουνίου δεχόταν ὑμνολογίας μιᾶς στρατιᾶς πουλιῶν ποὺ μπερδεμένα στὶς ἄγριες φυλλωσιές, μᾶς κυττοῦσαν παράξενα φοβισμένα. Ἔσπρωξα τὴν μεγάλην γηρασμένην ξυλόπορτα τοῦ περιμετρικῶς τῆς Μονῆς ὑψηλοῦ μανδροτοίχου καὶ μπήκαμε στὸ προαύλιό της. Ἕνα ἐπιφώνημα θαυμασμοῦ ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη τῶν ἐκδρομέων στὸ ἀντίκρυσμα ἑνὸς νέου σκηνικοῦ. Ὁ Μεγαλοπρεπὴς καὶ βυζαντινὸς ναὸς τῆς Παναγίας τῆς Βλαχέρνας μὲ τὰς μεγάλας καὶ ἀμυθήτου ἀξίας τοιχογραφίας, ἀξίας καλλιτεχνικῆς καὶ ἱστορικῆς, κατεστραμμένας μερικῶς ὑπὸ ἀλλοεθνῶν βαρβάρων. Ἔναντι τοῦ ναοῦ, εἰς ὀρθογώνιον σχῆμα, ἀγέρωχα καὶ ἐπιβλητικὰ ὀρθώνοντο τὰ παλαιοαρχοντικὰ κελλιά, ἐρείπια πλέον καὶ μοναχά, μάρτυρες κι' αὐτὰ τῆς πίστεως τῆς Παναγιᾶς στὴν ἄβυσσο τοῦ ἀπελθόντος χρόνου. Ἕνας κοκκαλιασμένος γέρος μοναχός, ὁ Γαβριὴλ Παναγόπουλος, 80 χρόνων, μοναχὸς στὴν κυριολεξίαν, κατέβαινε ἀργὰ καὶ κουρασμένα τὰ γέρικα σαπισμένα σκαλοπάτια, ποὺ ἑνώνουν τὸ προαύλιο μὲ τὰ κελλιά. Ὁ γέρο - Γαβριὴλ εἶναι τὸ τελευταῖο κατάλοιπον τοῦ ἄλλοτε ἐπανδρωμένου πλουσίως μοναστηρίου ὑπὸ μοναχῶν, ποὺ τώρα ἀναπαύονται στὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ ναοῦ εὑρισκόμενον κοιμητήριον. Τὰ τρεμάμενα χέρια του γλυκοπλύθηκαν καλόκαρδα καὶ ἡ παρουσία μας τὸν χαροποίησε. Μὲ ἔκδηλην συγκίνησιν ἔλαβεν θέσιν κι' αὐτὸς ἐντὸς τοῦ ναοῦ καὶ μετὰ δακρύων περιηκολούθησε τὴν ὁμιλίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχε σᾶν ἄνω σύνορα τὴν «ἱστορικὴν ἀναδρομὴ τῆς Μονῆς Βλαχερνῶν». Ὁ ἱερομόναχος αὐτός, ποὺ τὰ τελευταῖα καὶ δύσκολα χρόνια τῶν μεγάλων γηρατειῶν τὰ διέρχεται κρυφίως κι' ἄνευ οὐσιαστικῆς φροντίδος παρὰ τῶν ἁρμοδίων, μία σκέψις τὸν βασανίζει: Ἂν ἀποθάνῃ, ποῖος θὰ γίνῃ ἡ Μονή; Ὁ εὐλαβὴς φύλακας τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ χώρου, ποὺ στὴν πραγματικότητα ξεπερνᾶ κάθε ἀσκητικὴ μορφή, ποὺ πέρασε ἡ στὴν ἱστορία, θὰ πρέπει πλέον νὰ ἡ τύχῃ μιᾶς κάποιας φροντίδος ἐκ μέρους τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἠλείας κ. Γερμανοῦ, διότι καὶ ὁ ἀσκητισμὸς ἀκόμη ἔχει τὰ ὅριά του. Ἡ μονή, πλουσία εἰς ἔσοδα, προερχόμενα ἀπὸ παραγωγὰς χιλιάδων κιλῶν ἐλαίου, χιλιάδων λεμονίων, πολλῶν ἐνοικίων βοσκοτοπίων κλπ. ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἀτυχὴς καλόγηρος οὐδέποτε εἶδε, τί εἶχε μόνον 200 δρχ. μηνιαίως διὰ νὰ ζήσῃ...!! ἄνευ ἄλλων πόρων.. (ὡς εἶπεν). Ἀπάνθρωπον καὶ θλιβερὸν τὸ φαινόμενον, ποὺ δημιουργεῖ ἄπειρα ἐρωτηματικά:

Τί γίνονται τὰ χρήματα ἢ καλλίτερα ὁ πλοῦτος αὐτός; Ποῦ ἐφαρμόζεται ἢ ποῦ θὰ πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται πρῶτον τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ «Μὴ θησαυρίζετε ἐπὶ γῆς, ἀλλὰ ἐν οὐρανοῖς;» Ἀφοῦ ἡ Μονὴ ἔχει τεραστίαν περιουσίαν, διατί δὲν ἐπανδρώνεται, ἢ ἔστω δὲν ἀποστέλλεται εἰς μοναχὸς νεώτερος γιὰ σύντροφος καὶ προστάτης τῶν γηρατειῶν τοῦ ἀπερχομένου Γαβριήλ; Πῶς ζῇ; Τί τρώγει; Ποιός τὸν περιθάλπει στὶς δύσκολες ἡμέρες του ἐκ τῶν γηρατειῶν προερχομένων ἀσθενειῶν του; Ἂν ἀποθάνῃ, ποῖος θὰ τοῦ κλείση τὰ μάτια καὶ νὰ τὸν θάψῃ, διὰ νὰ μὴ βρωμήσουν οἱ σάρκες του... Δέος καὶ συγκίνησις βαθυτάτη κατέλαβε τὰς ψυχὰς τῶν ἐκδρομέων μὲ τὸ θέμα Γαβριήλ», διὰ τὸ ὁποῖον ἀποκλειστικῶς καὶ συντόμως θὰ ἐπανέλθω, διότι οἱ μορφαί του εἶναι πολύπλευραι, ὑπάνθρωποι καὶ θλιβεραί, διὰ τὰς ὁποίας θὰ ἀπευθυνθοῦν πολλὰ «καταγορῶ»...

Τὰ πούλιμαν κατηφόριζαν διὰ τὸν δεύτερον σταθμόν: τὸ Κατάκωλον. Τὰ κεφάλια τῶν ἐκδρομέων γυρνοῦσαν πάντα πίσω. Ἔνοιωθαν πὼς τοὺς ἀκαλουθοῦσε ὁ ἴσκιος τοῦ Γαβριήλ, ποὺ τὰ δάκρυά του ἔτρεχαν σᾶν μᾶς ἀποχαιρετοῦσε.

ΝΙΚΟΣ Α. ΜΠΑΛΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἕνα γκρουπ ἐκδρομέων εἰς τὴν Μονὴν Βλαχέρνας, ἔχον εἰς τὸ μέσον τὸν ἱερομόναχον Γαβριὴλ

ΤΡΙΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

Τοῦ φιλολόγου κ. ΔΗΜ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Μία τριακονταετία ἔχει παρέλθει ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ ποιητοῦ, φιλολόγου καὶ λογοτέχνου Ἀριστομένους Προβελεγγίου. Ἴσως, ἡ προσωπικότης του, ἡ ποιητικὴ του ἔμπνευσις, ὁ λυρισμός του, ὁ ρωμαντισμός του, τὸ ἀνόθευτον αἴσθημά του, ἡ εἰλικρινὴς διάθεσις τοῦ συμπαθοῦς λογοτέχνου, ἡ φυσιολατρεία καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα του, νὰ ἐχουν λησμονηθῇ. Ὁ σημερινὸς ἀναγνώστης, ἐπειδὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἐποχῆς του, δὲν ἐνδιαφέρεται δι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Δὲν αἰσθάνεται ὁ ἀναγνώστης τῆς αὐχμηρᾶς αὐτῆς ἐποχῆς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸ κλῖμα αὐτό, νὰ γευθῇ τὴν πηγαίαν ποίησιν, ὡσὰν τοῦ Προβελεγγίου. Ἡ νεολαία μας, σπουδάζουσα καὶ μή, ἔχει καταληφθῇ ἀπὸ πνεῦμα ἀνούσιον καὶ ἀντικοινωνικὸν ἢ, καλύτερα, ἀποξενωθεῖσα ἀπὸ συγκινήσεις καὶ αὐθορμητισμόν, πεζῇ καὶ ἀντιπνευματική, ἔχει ἄλλας ἀναζητήσεις, ταπεινάς, ὠφελιμιστικάς, χωρὶς συγκρότησιν καὶ εἰρμόν. Δὲν θέλει νὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ πηγάς, ὡς εἶναι ἡ ποίησις τοῦ Προβελεγγίου, τοῦ Πολέμη, Δροσίνη, Βαλαωρίτη, Πορφύρα κ. ἄ.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως τῶν τριάκοντα χρόνων ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ εὐγενικοῦ αὐτοῦ νησιώτου ποιητοῦ, θὰ ἀφιερώσωμεν ὀλίγας γραμμὰς διὰ τὸν βίον, τὸ ἔργον καὶ τὴν ἰδεολογίαν τοῦ Προβελεγγίου. Φυσικά, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαντληθῇ τὸ θέμα μὲ ὅσα θὰ γροφοῦν εἰς τὰς φιλοξένους αὐτὰς στήλας. Ὅμως, ἐπιβάλλεται νὰ γίνῃ μνεία τοῦ γοητευτικοῦ καὶ πάντοτε συγκινοῦντος ποιητοῦ.

Ἀπὸ τὴν Σίφνον κατήγετο ὁ Προβελέγγιος.

Ἡ Σίφνος, ὅπου ἐγεννήθη ὁ ποιητὴς τὸ 1851, εἶναι ἡ χαριτωμένη νήσος. Εἶναι νησὶ «μοσχοβολημένο», γεμᾶτο φῶς. Εἶναι νησὶ τῶν Κυκλάδων. Ἵσταται ταπεινὸ καὶ ὑπερήφανον κάτω ἀπὸ τὸν γαλανὸν οὐρανόν, ἡλιόλουστον. Αὐτὸ τὸ νησὶ ὑπῆρξεν ἡ τροφὸς καὶ ἡ πρώτη ἀναθρέψασα τὸν ποιητήν μας μάννα, θὰ ἔλεγε κανείς.

Ἦτο ἀπόγονος παλαιᾶς ἀρχοντικῆς οἰκογενείας. Πολλὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του εἶχον διακριθῇ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ζωήν. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ μητέρα τοῦ ποιητοῦ, Αἰκατερίνη, ἦτο θυγάτηρ τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους Ν. Χρυσογέλου, ἀγωνιστοῦ, γραμματέως τοῦ Ἰ. Καποδιστρίου καὶ γερουσιαστοῦ. Ἀναφέρεται, ὅτι ἐκ τῆς πατρικῆς του οἰκογενείας εἶναι γνωστὸς ὁ θεῖος του Κωνσταντῖνος Προβελέγγιος (1800—1880), ὁ ὁποῖος ἦτο διακεκριμένος νομομαθής, ὑπουργὸς Δικαιοσύνης ἐπὶ Ὄθωνος, γερουσιαστὴς καὶ βουλευτὴς Σίφνου διὰ πολλὰ ἔτη (6λ. «Ἑλληνικὴ Δημιουργία» Ἰανουάριος 1951, σελ. 863—867, μελέτημα Φ. Μπουμπουλίδου, καὶ ἐφημερ. «Καθημερινὴ» Ἀριστ. Προβελέγγιος Γ. Πράτσικα). Ἡ παιδική του ἡλικία πληροῦται ἀπὸ εὐγενικὰς ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν νῆσον, τὴν θάλασσάν της, τὰ ἀκρογιάλια, τὸν γαλανὸν οὐρανὸν καὶ τὴν φυσιολατρικήν του ζωήν. «Σὲ τοῦτο τὸ νησάκι, τὸ φτωχὸ καὶ πλούσιο μαζὶ ἀπὸ χίλιες χάρες, πέρασε ὁ Προβελέγγιος τὴ ζωή του. Τὸν γέννησε, τὸν ἔθρεψε, τὸν νανούρισε μὲ τὸ σφύριγμα τοῦ Βορειᾶ καὶ